

Asfaltbrochure schiet EnergieNed in verkeerde keelgat

Rik de Groot

Kun je boven gasleidingen op een verantwoorde manier fietspaden van asfalt aanleggen? Ja, zeggen het Fietsberaad en veel wegbeheerders. EnergieNed, de federatie van energiebedrijven in Nederland, plaatst daar kanttekeningen bij. Wegbeheerders zien echter geen reden om een koerswijziging door te voeren.

Vlak asfalt (zonder ruwe splitlaag) is overduidelijk de favoriete verharding van fietsers. Vooral als hierdoor tegels verdwijnen, nodigt dat uit om vaker de fiets te pakken. Veel gemeenten en provincies hebben daarom als beleid dat (op termijn) alle belangrijke fietsverbindingen in asfalt worden uitgevoerd. Tegen asfaltfietspaden zijn ook bezwaren aan te voeren. Veel genoemd worden de hogere aanlegkosten, het risico dat boomwortels de verharding beschadigen en de minder gemakkelijke bereikbaarheid van kabels en leidingen. Een speciaal geval vormen asfaltverhardingen boven gasleidingen. Als zo'n leiding onverhoopt gaat lekken, kan zich onder een ondoorlatend asfaltpakket gas ophopen, waardoor explosiegevaar ontstaat.

Op de meeste bezwaren valt flink wat af te dingen, blijkt uit de vorig jaar verschenen publicatie 'Asfalt als fietspadverharding: gewenst en mogelijk'. Deze uitgave van het Fietsberaad, in samenwerking met KOAC • NPC en BTL Bomendienst, laat zien dat met de juiste voorzorgsmaatregelen en wat goede (financiële) wil asfalt bijna altijd haalbaar is. Ook het vraagstuk van de gasleidingen komt aan de orde.

> Explosiegevaar

Boven een gasleiding mag in principe geen gesloten verharding met een gasdichte structuur liggen. Dat heeft de energie-sector vastgelegd in een brancherichtlijn, zo is te lezen in de Fietsberaadpublicatie. Het schrikbeeld van een gasexplosie heeft ervoor gezorgd dat boven gasleidingen min of meer standaard tegelfietspaden op een zandbed werden en worden aangelegd. Gas kan dan tenminste ontsnappen en een lek is snel en gemakkelijk op te sporen.

Er zijn echter andere oplossingen mogelijk, aldus de brochure. Ten eerste kan men de ligging van ofwel ondergrondse ofwel bovengrondse infrastructuur soms zo veranderen dat kabels en leidingen bijvoorbeeld onder een trottoir komen te liggen.

Het fietspad is dan zonder bezwaar in asfalt uit te voeren. Ook in 'grensgevallen' is vaak na overleg met de leidingbeheerder een oplossing in asfalt mogelijk. Bijvoorbeeld als het om een relatief smalle strook asfalt gaat of wanneer het asfalt maar een deel van de ruimte boven de gasleiding in beslag neemt en er zijdelingse gasdoorlaat mogelijk blijft.

Nog een optie is het toepassen van zeer open asfaltbeton (zoab), dat wél gas doorlaat, in combinatie met een goed doorlatende funderingslaag. De brochure van het Fietsberaad geeft een suggestie voor de opbouw van zo'n verharding.

> Kort door de bocht

Bij EnergieNed is de boodschap van de Fietsberaadbrochure niet helemaal goed gevallen. 'Hoewel wij sympathiseren met uw doelstelling om het fietscomfort te verhogen, maken wij bezwaar tegen de beperkte kijk in uw uitgave, omdat u het aspect veiligheid van de gasvoorziening veronachtzaamt; het kostenaspect daargelaten', aldus EnergieNed. EnergieNed somt vervolgens een aantal pijnpunten op die we voorlegden aan enkele wegbeheerders, onder andere in Groningen, Enschede

> **Asfalt boven gasleidingen is meestal mogelijk.**

> **Goed overleg met de netbeheerder voorkomt problemen.**

en Utrecht, waar asfalt eerder regel dan uitzondering is. EnergieNed stelt bijvoorbeeld dat het verwijderen van asfalt (en de bijbehorende fundering van gebroken puin) aanmerkelijk meer tijd kost dan het verwijderen van tegels en zand. Hierdoor duren reparaties langer en kost ook het oplossen van een calamiteit meer tijd.

Wegbeheerders bevestigen dat dit inderdaad een belangrijk aandachtspunt is. Maar als het om reparaties gaat, hangt de ernst van de bezwaren ook af van de voorbereiding en planning van werkzaamheden en van de kwaliteit van het leidingnet. En tegen een calamiteit kan men zich wapenen door te zorgen voor een snelle beschikbaarheid van een minigraver in plaats van schop en kruiwagen, aldus een wegbeheerder.

Een ander probleem vormen de kosten van herstel voor de netbeheerders na plaatselijk opbreken, aldus EnergieNed. Dat bezwaar blijkt in diverse gemeenten te worden ondervangen door een regeling waarbij de netbeheerder kan volstaan met een noodreparatie. Een asfaltploeg van de gemeente herstelt periodiek alle opgebroken plaatsen, waaronder die voor gas-

leidingen.

Soms hanteren gemeenten compensatieregelingen. Ook wordt wel gesteld dat de 'meerkosten' als gevolg van asfalt behoren tot de bedrijfsrisico's van de (geprivatiseerde) energiebedrijven.

Dan zijn er aandachtspunten in de technische sfeer die als ze niet goed worden uitgevoerd voor problemen kunnen zorgen. Zo kunnen funderingen van gebroken puin schade toebrengen aan de leidingen, zo stelt EnergieNed. En als er zoab wordt toegepast, moeten uiteraard ook eventuele onderliggende lagen en de fundering goed gasdoorlatend zijn. Daarbij wijst EnergieNed erop dat over de gasdoorlatendheid van zoab op lange termijn nog niet veel bekend is. Asfaltdeskundigen bevestigen dit desgevraagd, maar kunnen zich moeilijk voorstellen dat de 20 procent holle ruimte in dit mengsel zo ver zou dichtslibben dat een gasdichte laag ontstaat.

Ten slotte stelt EnergieNed dat het altijd nuttig is om in een vroegtijdig stadium contact op te nemen met netbeheerders om gezamenlijk per geval tot de beste oplossing te komen. En daar zijn alle deskundigen het in ieder geval over eens.